

Nr 5.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt avser jordbruksärenden.

Till jordbruksutskottet ha hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avse jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över ifrågavarande framställningar.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1952 (bil. 30 till statsverkspropositionen).

Statens affärsverksfonder.

Domänverket.

1:o Tjänstebostäder för domänverket. För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 200 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestridas kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, där dylika bostäder icke kunna anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (2 skr. 23/8 1951) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas dels för nästa budgetår ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor, dels ock å tilläggsstat för innevarande budgetår ett investeringsanslag av 500 000 kronor. Skulle det å tilläggsstat begärda beloppet nedskäras, anhåller styrelsen att anslaget för budgetåret 1952/53 skall ökas i motsvarande mån.

Departementschefen har efter redogörelse för domänstyrelsens framställningar anfört följande.

»Vad domänstyrelsen anfört torde ge vid handen, att en avsevärd ökning av medelsanvisningen till ifrågavarande ändamål är nödvändig. Domänstyrelsen har för sin del begärt anslag å sammanlagt icke mindre än 1 500 000 kronor. En anslagsanvisning av denna omfattning kan jag dock icke tillstyrka. Trots den återhållsamhet i den statliga investeringsverksamheten, som alltjämt bör iakttagas, vill jag emellertid förorda, att 800 000 kronor skola anvisas för ändamålet. Enligt min mening bör det bli möjligt att med ett anslag av denna storlek tillgodose de mest trängande behoven av

tjänstebostäder. Såsom styrelsen föreslagit torde emellertid en del av dessa medel böra ställas till förfogande redan under innevarande budgetår. Jag föreslår därför, att av nämnda belopp 300 000 kronor skola uppföras å tilläggsstat för budgetåret 1951/52. Till frågan om anvisande av beloppet återkommer jag vid anmälan av äskandena å tilläggsstat för nämnda budgetår. Å kapitalbudgeten för nästa budgetår skulle alltså uppföras återstoden av det av mig förordade anslaget, eller sålunda 500 000 kronor.»

Utskottet. Riksdagen har tidigare bifallit utskottets hemställan (utl. nr 2, p. 8; r. skr. nr 26) om anvisande — i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag — å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 av ett investeringsanslag av 300 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Ej heller Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt föranleder någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond.

2:o) **Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.** *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 5/10 1951) hemställer, att för nästa budgetår skall anvisas ett investeringsanslag av 2 268 600 kronor till byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken. Härvid har styrelsen utgått från kostnadsberäkningar avseende prisläget sommaren 1950 eller tidigare. Sedermera har emellertid *byggnadsstyrelsen* (skr. 27/11 1951) verkställt nya beräkningar motsvarande prisläget sommaren 1951. Enligt dessa beräkningar erfordras 2 932 300 kronor för ifrågavarande ändamål.

Efter en närmare redogörelse för byggnadsförslagen har *departementschefen* anfört följande.

»Oaktat den stränga återhållsamhet, som i allmänhet måst iakttagas i fråga om byggnadsverksamheten, ha lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök under de senaste budgetåren erhållit anslag till flera stora och kostnadskrävande byggnadsföretag. Jag anser därför, att medel för nästa budgetår endast böra anvisas för erforderliga kompletteringsarbeten till dessa företag samt till sådana byggnadsarbeten av mindre omfattning, som icke kunna uppskjutas utan allvarliga olägenheter.

Med denna utgångspunkt anser jag mig böra tillstyrka, att erforderliga medel skola anvisas till anskaffande av den fasta och lösa inredning för den nya institutionsbyggnaden för institutionen för systematisk botanik och ärtflighetslära, som icke medtagits vid kostnadsberäkningen av byggnaden. I enlighet med byggnadsstyrelsens kostnadsförslag bör för den fasta inredningen beräknas 165 000 kronor och för den lösa inredningen 60 000 kronor. Då det emellertid är önskvärt att ifrågavarande byggnad skall kunna fär-

digställas snarast möjligt böra medlen lämpligen ställas till förfogande redan under innevarande budgetår och sålunda uppföras å tilläggsstat. Härvid bör det förstnämnda beloppet anvisas å kapitalbudgeten under förevarande anslagsrubrik och det senare beloppet å driftbudgeten under anslagsrubriken Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Inredning och utrustning. Till frågan om anvisande av de båda anslagen torde jag få återkomma vid anmälan av äskandena å tilläggsstat för innevarande budgetår.

I övrigt böra anslag för nästa budgetår begäras blott till följande ändamål, nämligen kompletteringsarbeten vid mikrobiologiska institutionen, ombyggnad av institutionen för organisk kemi, ombyggnad av en pumpstation till invallningen vid Ultuna samt en tjänstebostad. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på högskolestyrelsen att avgöra, för vilken befattningshavare tjänstebostaden skall avses. Kostnaderna för de av mig sålunda förordade byggnadsföretagen torde böra beräknas till de belopp som byggnadsstyrelsen angivit. För ändamålen böra alltså upptagas (7 300 + 15 000 + 12 000 + 50 000 =) 84 300 kronor. Ifrågavarande anslag bör sålunda upptagas med nämnda belopp för nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet får erinra att riksdagen bifallit utskottets hemställan (utl. nr 2, p. 1 och 10; r. skr. nr 26) om anvisande i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag å tilläggsstat för innevarande budgetår av, bland annat, tillhoppa 225 000 kronor till den fasta och lösa inredningen vid institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära. Jämväl Kungl. Maj:ts framställning under nu förevarande punkt — innefattande en anslagsanvisning av 84 300 kronor — biträdades av utskottet, som således hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 84 300 kronor.

3:o) **Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.** *Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* (skr. 27/8 1951) hemställer, att medel skola anvisas till utförande av fem angivna byggnadsföretag. Ritningar och kostnadsberäkningar angående byggnadsföretagen ha upprättats av *byggnadsstyrelsen* (skr. 15/10 1951) på grundval av prisläget den 1 juli 1951. Enligt dessa beräkningar erfordras för ifrågavarande ändamål ett sammanlagt belopp av 790 000 kronor.

Departementschefen har anfört.

»Institutsstyrelsen har enligt min mening anfört goda skäl för de flesta av de föreslagna byggnadsarbetena vid institutet. Emellertid är jag i nuvarande läge icke beredd att förorda en medelsanvisning för ändamålet av den omfattning som styrelsen begärt. Jag anser mig sålunda endast kunna tillstyrka, att för nästa budgetår ett belopp av 200 000 kronor skall upptagas för byggnadsarbeten vid institutet. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, till vilka byggnadsföretag nämnda belopp skall användas.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

4:o) *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan.* *Styrelsen för veterinärhögskolan* (skr. 21/8 1951) hemställer, att till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett anslag å 1 027 000 kronor. Till grund för anslagsäskandet ligga kostnadsberäkningar av byggnadsstyrelsen, vilken även på vissa punkter uttalat sig om behovet av de föreslagna arbetena. Anslaget avser följande olika byggnadsföretag.

1. Nya studentkärs- och restauranglokaler	675 000
2. Ändringsarbeten inom institutionsbyggnaden för kemi, anatomi och histologi	80 000
3. Ändring av värme- och ventilationsanordningarna samt införande av växelström i förenämnda institutionsbyggnad	185 000
4. Ombyggnad av ett häststall inom medicinska avdelningen för icke-idisslare till ett stall för svin	10 000
5. Anordnande av två arbetsrum och ett laboratorium inom avdelningen för kirurgi	17 000
6. Ny portvaktsbyggnad	60 000

Summa kronor 1 027 000

Departementschefen har anfört följande.

»Frågan om studentkärs- och restauranglokalerna vid högskolan befinner sig enligt min uppfattning i ett sådant läge, att det är angeläget, att densamma skall lösas snarast. Med hänsyn till den återhållsamhet i fråga om byggnadsverksamheten, som måste eftersträvas under den närmaste tiden, och särskilt de svårigheter, som föreligga på byggnadsmarknaden i Stockholm, är det dock för nästa budgetår nödvändigt att mycket starkt begränsa antalet större statliga byggnadsföretag i Stockholm. Såsom jag i det följande skall närmare angiva har styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut i sina anslagsäskanden för nästa budgetår hemställt att medel skola anvisas för uppförande av en biblioteksbyggnad för skogshögskolan. Av de skäl som nyss angivits anser jag mig icke kunna föreslå, att medel för nästa budgetår skola anvisas för båda de nu berörda byggnadsföretagen utan endast för ettdera. Vid valet mellan dem har jag kommit till den uppfattningen, att biblioteksbyggnaden vid skogshögskolan bör givas företräde. Jag ämnar även vid behandlingen av äskandena om investeringsanslag för skogshögskolan föreslå, att medel skola anvisas för uppförande av sagda byggnad. Under sådana förhållanden anser jag alltså att frågan om uppförande av studentkärs- och restaurangbyggnaden vid veterinärhögskolan bör lösas först ett kommande år.

Vad beträffar de föreslagna ändringsarbetena inom institutionsbyggnaden för kemi, anatomi och histologi synas dessa vara oundgängligen nödvändiga. Jag tillstyrker därför att 80 000 kronor skola anvisas för utförande av ifrågakvarande arbeten. Däremot torde tills vidare böra anstå med de åtgärder, som byggnadsstyrelsen ansett böra utföras i samband med berörda arbeten.

Återstående byggnadsföretag synas samtliga vara av så angelägen natur, att de nu böra utföras. Jag kan sålunda tillstyrka, att medel skola anvisas till ombyggnad av häststall inom medicinska avdelningen för icke-idisslare, anordnande av två arbetsrum och ett laboratorium inom avdelningen för kirurgi samt ny portvaktsbyggnad. Kostnadsberäkningarna för företagen sluta å (10 000 + 17 000 + 60 000 =) 87 000 kronor. Dessa beräkningar torde böra godtagas. För ändamålen böra alltså anvisas angivna belopp.

Vid bifall till vad jag i det föregående tillstyrkt skulle till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag av (80 000 + 87 000 =) 167 000 kronor.»

Utskottet. Under hänvisning till departementschefens anförande vill utskottet framhålla, att även utskottet finner det vara av vikt att nya restauranglokaler inom en nära framtid komma till stånd vid veterinärhögskolan. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t, därest förhållandena det medgiva, kommer att förelägga nästa års riksdag förslag till lösning av denna byggnadsfråga.

Då Kungl. Maj:ts framställning i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 167 000 kronor.

5:o) **Byggnadsarbeten vid skogshögskolan.** *Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* (skr. 28/8 1951) hemställer, att till byggnadsarbeten vid skogshögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 931 100 kronor. Anslaget avses för följande byggnadsarbeten.

1. Ny biblioteksbyggnad	685 000
2. Omändringsarbeten i huvudbyggnaden:	
a) Flyttning av telefonväxel	3 300
b) Inredning av två arbetsrum för kansliet m. m.	20 600
c) Laboratorium för institutionen för skogsskötsel och tre tjänsterum för institutionen för virkeslära	61 100
d) Byggnadsarbeten i källarvåningen	93 000
e) Arkitektarvode m. m.	43 000
3. Renoveringsarbeten i Malingsbo	25 100

Summa kronor 931 100

Departementschefen har anfört.

»Framställningen om medel till uppförande av en biblioteksbyggnad har återkommit i högskolestyrelsens anslagsäskanden de senaste åren. Redan vid behandlingen av frågan i 1950 års kapitalbudget framhöll min företrädare i ämbetet, att denna fråga vore av sådan angelägenhetsgrad, att densamma borde erhålla en snar lösning. Jag delar denna uppfattning och förordar därför, såsom jag redan tidigare angivit, att medel till uppförande av biblioteksbyggnaden skola anvisas för nästa budgetår. Kostnaderna för byggnaden ha numera uppskattats till 685 000 kronor. Mot denna beräkning har jag icke något att erinra.

Beträffande de föreslagna byggnadsarbetena i högskolans huvudbyggnad torde jag till en början få erinra, att Kungl. Maj:t genom beslut den 21 december 1951 anvisat ett belopp av 6 000 kronor till flyttning av telefonväxeln och vissa arbeten i samband därmed. Med hänsyn härtill torde några medel icke nu behöva äskas för dessa ändamål. Av återstående ändringsarbeten synes iordningställandet av två arbetsrum för kansliet m. m. vara av den angelägenhetsgrad, att det bör utföras under nästa budgetår. Beräkningen av kostnaderna härför, 20 600 kronor, kan jag godtaga. Med utförandet av återstående ändringsarbeten i huvudbyggnaden synes däremot tills vidare kunna anstå. Då jag sålunda blott kunnat tillstyrka en del av de ändringsarbeten som föreslagits, torde för arkitektarvode m. m. icke behöva anvisas högre belopp än 6 000 kronor.

Vad slutligen angår högskolans förläggning i Malingsbo anser jag mig böra tillstyrka att ett belopp av 25 100 kronor skall anvisas till de ifrågasatta renoveringsarbetena.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten vid skogshögskolan för nästa budgetår erfordras ett investeringsanslag av (685 000 + 20 600 + 6 000 + 25 100 =) 736 700 kronor.»

Utskottet. I likhet med departementschefen finner utskottet det angeläget, att en ny biblioteksbyggnad uppföres vid skogshögskolan. Utskottet har icke något att erinra mot beräkningen av medelsbehovet för detta ändamål. Då utskottet jämväl i övrigt biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 736 700 kronor.

Statens utlåningsfonder.

6:o) **Jordbrukets lagerhusfond.** Vid 1950 års riksdag (prop. nr 73; r. skr. nr 187) beslöts, att frukt- och potatislagerhusfonden samt spannmålslagerhusfonden från och med den 1 juli 1950 skulle sammanslås till en fond, benämnd jordbrukets lagerhusfond. Tillika medgav riksdagen, att vid utgången av budgetåret 1949/50 disponibla kapitalmedel under förstnämnda båda fonder finge användas för låneverksamheten från den nya fonden. Bestäm-

melser rörande lån från denna fond äro meddelade i kungörelsen den 26 maj 1950 (nr 245) angående lån från jordbrukets lagerhusfond med däri genom kungörelsen nr 208/1951 gjord ändring. För budgetåren 1950/51 och 1951/52 anvisade riksdagen såsom kapitaltillskott till fonden anslag å respektive 2 500 000 och 1 500 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen (skr. 24/8 1951) hemställer, att för nästa budgetår ett investeringsanslag å 5 000 000 kronor skall anvisas till fonden.

Departementschefen har anfört.

»Såsom lantbruksstyrelsen framhållit kunna även under nästa budgetår väntas betydande anspråk på lån från ifrågavarande fond. Å andra sidan torde emellertid på grund av byggnadsregleringen endast en del av de av styrelsen angivna företagen kunna utföras under budgetåret. Med hänsyn härtill anser jag det tillräckligt, om fonden för nästa budgetår erhåller ett kapitaltillskott av 2 000 000 kronor, d. v. s. 500 000 kronor mer än som anvisats för innevarande budgetår.»

Utskottet. Då utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets lagerhusfond* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

7:o) **Kronotorparnas inventarielånefond**. Vid 1943 års riksdag (prop. nr 138; r. skr. nr 303) beslöts inrättande av kronotorparnas inventarielånefond. Bestämmelser rörande utlåning från fonden äro meddelade i kungörelsen den 17 juni 1943 (nr 532) angående upplåtelse av kronotorp, ändrad genom kungörelserna nr 653/1945 och nr 336/1950, kungörelsen den 20 juni 1947 (nr 267) angående upplåtelse av norrländska fjällägenheter m. m., ändrad genom kungörelserna nr 353/1948 och nr 337/1950, samt kungörelsen den 2 juni 1950 (nr 339) med vissa bestämmelser rörande äldre kronolägenheter. Lånen utbetalas numera av domänstyrelsen och lantbruksstyrelsen. Till fonden anvisades för budgetåret 1945/46 ett anslag av 50 000 kronor, för vardera budgetåret 1949/50 och 1950/51 ett anslag av 80 000 kronor samt för budgetåret 1951/52 ett anslag av 50 000 kronor. Av anslagen ha 200 000 kronor avsetts för den av domänstyrelsen och 60 000 kronor för den av lantbruksstyrelsen bedrivna låneverksamheten.

Departementschefen har i överensstämmelse med domänstyrelsens och lantbruksstyrelsens äskanden förordat en medelsanvisning av 75 000 kronor, avsedd för domänstyrelsens låneverksamhet.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Kronotorparnas inventarielånefond* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

8:o) **Bevattningslånefonden.** Biträdande Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Bevattningslånefonden må under budgetåret 1952/53 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

9:o) **Fiskerilånefonden.** Fonden för fiskerinäringens befrämjande (fiskerilånefonden) inrättades enligt beslut av 1891 års riksdag. Nu gällande bestämmelser för lån ur fonden återfinnas i kungörelsen nr 112/1932, ändrad genom kungörelserna nr 313/1948 och nr 160/1949.

Enligt beslut av 1949 års riksdag må av Kungl. Maj:t årligen disponeras ett belopp av 2 000 000 kronor såsom lån från ifrågavarande fond. Såsom kapitaltillskott till fonden har senast å kapitalbudgeten för budgetåret 1951/52 anvisats ett investeringsanslag å 1 000 000 kronor.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 9/8 1951) hemställer dels att det belopp, som årligen må disponeras av Kungl. Maj:t för utlämnande av lån från fiskerilånefonden, skall tills vidare från och med budgetåret 1952/53 höjas till 2 500 000 kronor, dels att till nämnda fond skall för samma budgetår anvisas ett investeringsanslag å 1 400 000 kronor.

Föredraganden har anfört.

»Jag anser mig icke nu kunna tillstyrka någon höjning av den nuvarande gränsen för utlåning från fonden. Med hänsyn härtill och då för nästa budgetår ett belopp av cirka 1 100 000 kronor kan beräknas stå till förfogande för utlåning ur fonden, torde ett kapitaltillskott å 1 000 000 kronor vara tillräckligt. Jag föreslår alltså, att ett investeringsanslag å detta belopp skall anvisas för ändamålet.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Fiskerilånefonden* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

10:o) **Statens skogslånefond.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget till Statens skogslånefond må under budgetåret 1952/53 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

11:o) **Lånefonden för insamling av skogsfrö.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget till Lånefonden för insamling av skogsfrö må under budgetåret 1952/53 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för låneunderstöd.

12:o) **Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor.** Utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor må under budgetåret 1952/53 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

13:o) **Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** För innevarande budgetår har för detta ändamål anvisats ett investeringsanslag å 1 000 000 kronor. Bestämmelser rörande anslagets användning äro meddelade i kungörelsen den 11 maj 1934 (nr 138) angående lån av statsmedel för främjande av beredning, förvaring och avsättning av fisk, ändrad genom kungörelsen nr 314/1948.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 9/8 1951) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas ett investeringsanslag å 1 000 000 kronor för nästa budgetår. Styrelsen framhåller därvid, att vid ingången av innevarande budgetår fanns en behållning å anslaget av 1 793 000 kronor.

Föredraganden har anfört.

»Byggnadsregleringen torde komma att begränsa anspråken på här avsedda medel under nästa budgetår. Med hänsyn härtill ävensom till att en betydande odisponerad behållning för närvarande finnes å anslaget torde ett anslag å 500 000 kronor kunna antagas vara tillräckligt för att tillgodose låneanspråken under nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Diverse kapitalfonder.

14:o) **Jordfonden.** Vid 1940 års riksdag (prop. nr 130; r. skr. nr 273) beslöts inrättande av en kapitalfond, benämnd jordfonden. Fondens medel skola jämlikt beslut av 1948 års riksdag (prop. nr 149; r. skr. nr 233) användas bland annat för bestridande av lantbruksnämndernas kostnader för fastighetsförvärv i samband med åtgärder för yttre rationalisering på jordbrukets område. Riksdagen har för budgetåren 1940/41—1943/44 samt 1948/49 och 1949/50 till jordfonden anvisat anslag av respektive 3 000 000, 2 000 000, 1 000 000, 500 000, 10 000 000 och 15 000 000 kronor. För budgetåren 1944/45—1947/48 och 1950/51—1951/52 ha några medel icke anvisats. Fondens disponibla behållning den 30 juni 1951 utgjorde omkring 13 000 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen (skr. 24/8 1951) hemställer, att ett anslag av 10 000 000 kronor skall anvisas för nästa budgetår såsom kapitaltillskott till fonden.

Departementschefen har anfört.

»På nuvarande ståndpunkt är det givetvis svårt att bedöma, i vilken utsträckning jordfonden kan komma att behöva tagas i anspråk under nästa budgetår. Med hänsyn till den avsevärda behållning å fonden, som förelåg vid ingången av löpande budgetår, anser jag emellertid att det föreslagna kapitaltillskottet bör kunna begränsas i betydande mån. Enlig min mening torde det sålunda vara tillräckligt, om fonden för nästa budgetår förstärkes med 5 000 000 kronor.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Jordfonden* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor.

15:o) **Arrendeegnahemsfonden.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till Arrendeegnahemsfonden må under budgetåret 1952/53 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

16:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår ha å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 157 000 kronor till utökad maskinell utrustning, dels ock 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten. Enligt beslut senast av 1950 års riksdag (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 23 f; r. skr. nr 73) äger lantmäteristyrelsen att, för

att bereda reproduktionsanstalten rörelsekapital, begagna en rörlig kredit i riksgäldskontoret av tillhoppa 450 000 kronor.

Med överlämnande av en framställning från statens reproduktionsanstalt ävensom yttrande däröver från statens tryckeriintendent hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 21/9 1951), dels att för nästa budgetår skola anvisas investeringsanslag av respektive 280 000 kronor till utökad maskinell utrustning vid reproduktionsanstalten samt 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten, dels att anstaltens nyssnämnda rörliga kredit hos riksgäldskontoret skall ökas från 450 000 kronor till 600 000 kronor.

Föredraganden har anfört följande.

»Då de föreslagna nyanskaffningarna torde komma att medföra en avsevärd rationalisering av driften vid reproduktionsanstalten förordar jag, att erforderliga medel skola anvisas för ändamålet. De verkställda kostnadsberäkningarna, vilka sluta å tillhoppa 280 000 kronor, torde böra godtagas. Jag har icke heller något att erinra mot att även för nästa budgetår skall anvisas ett anslag av 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.

Förslaget om utökning av reproduktionsanstaltens rörliga kredit hos riksgäldskontoret anser jag mig böra biträda. Ifrågavarande kredit bör i enlighet härmed höjas från 450 000 kronor till 600 000 kronor. Härtill torde riksdagens medgivande böra inhämtas. För dispositionen av det ytterligare kreditbeloppet å 150 000 kronor böra samma regler gälla som för den hittillsvarande krediten.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså under denna punkt,

att riksdagen må

a) till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 280 000 kronor;

b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att, för att bereda statens reproduktionsanstalt rörelsekapital, tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av ytterligare 150 000 kronor eller sålunda av tillhoppa intill 600 000 kronor.

17:o) *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.* Under återopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

18:o) Uppskjutna frågor. Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtanden beträffande de i propositionen under följande punkter upptagna frågorna, nämligen

- punkten 2: Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar,
» 7: Statens lånefond för hästavelns befrämjande och
» 10: Statens avdikningslånefond,
vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 13 mars 1952.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Jon Jonsson, Näs-lund, Hjalmar Nilsson, Bertil Andersson, Bror Nilsson, Ebbe Ohlsson, Grym och Yngve Persson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Andersson i Tungelsta, Jacobson i Vil-helmina, Anthy, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Jonsson i Järvsand, Ahl-stein, Svensson i Vä och Mårtensson i Smedstorp samt fru Lindskog.